

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population) ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านจอมนาง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 525 คน (ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย, 2555)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในชุมชนบ้านจอมนาง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3 - 1)$$

จากสูตร n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05 แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{525}{1 + 525 \times (.05)^2} \\
 &= \frac{525}{1 + 525 \times .0025} \\
 &= \frac{525}{2.31} \\
 &= 227.27
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณสูตรของ Yamane จำนวนได้ 227.27 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 228 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

ผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จำนวนประชาชนในชุมชนบ้านจอมนาง ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อเก็บข้อมูลจนครบ 228 คน วิธีการ คือ ทำกล่องจับสลากทั้งหมด จำนวน 1 กล่อง พร้อมเขียนชื่อประชาชนจากนั้นทำสลากด้วยการเขียนเลขที่ตามบัญชีรายชื่อในชุมชนให้ครบตามจำนวน แล้วดำเนินการหยิบสลากทีละใบพร้อมบันทึก นำไปเปรียบเทียบว่าเลขที่สลากดังกล่าวตรงกับอันดับบุคคลที่เท่าไรของบัญชีรายชื่อ การดำเนินการนั้น หลังจากหยิบทุกครั้งให้นำสลากที่หยิบได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ทุกเลขที่รายชื่อมีโอกาสได้ถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 ด้าน คือ หลักความพอประมาณ หลักความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน หลักความรู้ และหลักความมีคุณธรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับวิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักเกณฑ์ ผลงานวิจัย และงานวิจัยเกี่ยวข้อง

3.3.2 กำหนดขอบเขต และเนื้อหาในการตั้งคำถาม

3.3.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.3.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) พันจ่าโท ชงชาติ ทองลุ่มสุด ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชารัฐศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) นายสะอาด รอดคง ตำแหน่งครู คศ. 3 วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย วุฒิการศึกษา มหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกภาษาไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

3) นางพัชราภรณ์ ป็องคำสิงห์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติการวัดผลและประเมินผล

3.3.3.2 นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดสอบ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหา (Corrected - Item Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี

สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .22 ถึง .88 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89

3.3.3.4 ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยหาค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวม ทุกข้อ (Item - Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.3.3.5 นำประเด็นคำถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

3.3.3.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เพื่อประสานข้อมูล การเก็บข้อมูล

3.4.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังประชาชนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.4.3 ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

3.4.4 เก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำผลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด 276 ชุด มาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาวิเคราะห์ ผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้ง 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน บ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99 - 100)

เป็นประจำ	กำหนดให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	กำหนดให้	4	คะแนน
บางครั้ง	กำหนดให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	กำหนดให้	2	คะแนน
ไม่เคย	กำหนดให้	1	คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น, 118)

4.51 - 5.00 หมายถึง วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง วิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 เปรียบเทียบวิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) ส่วนจำแนกตามอายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธี LSD.

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นแจกแจงความถี่ และนำเสนอ โดยการพรรณนาความ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ โดยใช้สถิติ t - test (Independent Sample) และ F - test (One Way ANOVA)

3.6.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านจอมนาง ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความด้วยการแจกแจงความถี่